

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer (Ds 2017:49)

Mattsson, Titti; Persson, Vilhelm

2017

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Mattsson, T., & Persson, V. (2017). Remissyttrande: Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer (Ds 2017:49).

Total number of authors:
2

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

YTTRANDE

2017-12-21

Dnr V 2017/1645

1

Socialdepartementet

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Titti Mattsson
Docent Vilhelm Persson

Remiss: Omedelbart omhändertagande av barn och unga i vissa internationella situationer

S2017/05543/FST

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professor Titti Mattsson och docent Vilhelm Persson.

Juridiska fakultetsstyrelsen ställer sig i huvudsak bakom de överväganden och förslag som promemorian lägger fram men vill framföra följande kommentarer.

För det första anger den föreslagna 9 a § att när det saknas behörighet att besluta om ”vård” får det ändå tas beslut om ”omhändertagande”. Förhållandet mellan vård och omhändertagande kan möjligen framstå som otydligt, särskilt för någon som inte är insatt i svensk lagstiftning. Därför kan det vara lämpligt att i lagtexten förtydliga att det rör sig om omhändertagande för tillfällig vård i avvaktan på att utländsk myndighet kan besluta om mer långsiktiga åtgärder.

Vidare ska enligt förslaget till 9 a § 2. socialnämnden kunna fatta beslut om omedelbart omhändertagande om ”det är sannolikt att den unge skulle ha kunnat beredas vård enligt denna lag om svenska domstolar hade varit behöriga” (och åtgärder av behörig myndighet inte kan avvaktas). Av den föreslagna lagtexten framgår alltså att socialnämnden och domstolen (efter underställning) egentligen inte är behöriga att fatta beslut om omedelbart omhändertagande på grund av att behörighet saknas att pröva huruvida det är sannolikt att den unge har ett vårdbehov. Nämnden får dock enligt lagrummet meddela ett sådant interimistiskt beslut om ”svenska domstolar hade varit behöriga”. Det blir med andra ord en slags hypotetisk fiktiv prövning som inte grundas i något materiellt beslut, vilket medför att paragrafens utformning blir onödigt komplicerad.

Slutligen kan noteras att utredaren inte har behandlat hur förfarandet enligt den föreslagna 9 a § är tänkt i förhållande till barns och ungdomars stöd enligt socialtjänstlagen (2001:453). Det är primärt åtgärder enligt denna lag som ska vidtas och som ibland också redan har påbörjats. Bland annat för att markera detta

kan det vara lämpligt att ta med kravet på brist på samtycke i paragrafen, vilket innebär att samtycket då kommer att avse ett sannolikt vårdbehov.

En alternativ skrivning av lagtexten i denna del skulle exempelvis istället kunna vara följande:

9 a § I sådana internationella situationer då svenska domstolar inte är behöriga att besluta om beredande av vård tillämpas denna paragraf i stället för 6 § första stycket.

Socialnämnden får besluta att den som är under 20 år omedelbart ska omhändertas *för tillfällig vård*, om

1. den unge vistas i Sverige,
2. det är sannolikt att *den unge är i behov vård på grund av att någon av de situationer som anges i 2 eller 3 § föreligger*,
3. *det kan antas att vårdbehovet inte kan ges med samtycke av den eller dem som har vårdnaden om honom eller henne och, när den unge har fyllt 15 år, av honom eller henne själv, samt att*
4. åtgärder av behörig utländsk myndighet inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

Enligt delegation

Vilhelm Persson